

Outlook 2018 - update

Οι προοπτικές του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα το 2018

2^η έκδοση – Απρ. 2018

Δρ. Άρης Ίκκος, ISHC
Επιστημονικός Διευθυντής

Σεραφεΐμ Κουτσός
Αναλυτής

Ευαγγελία Λάμπρου
Ερευνήτρια - Στατιστολόγος

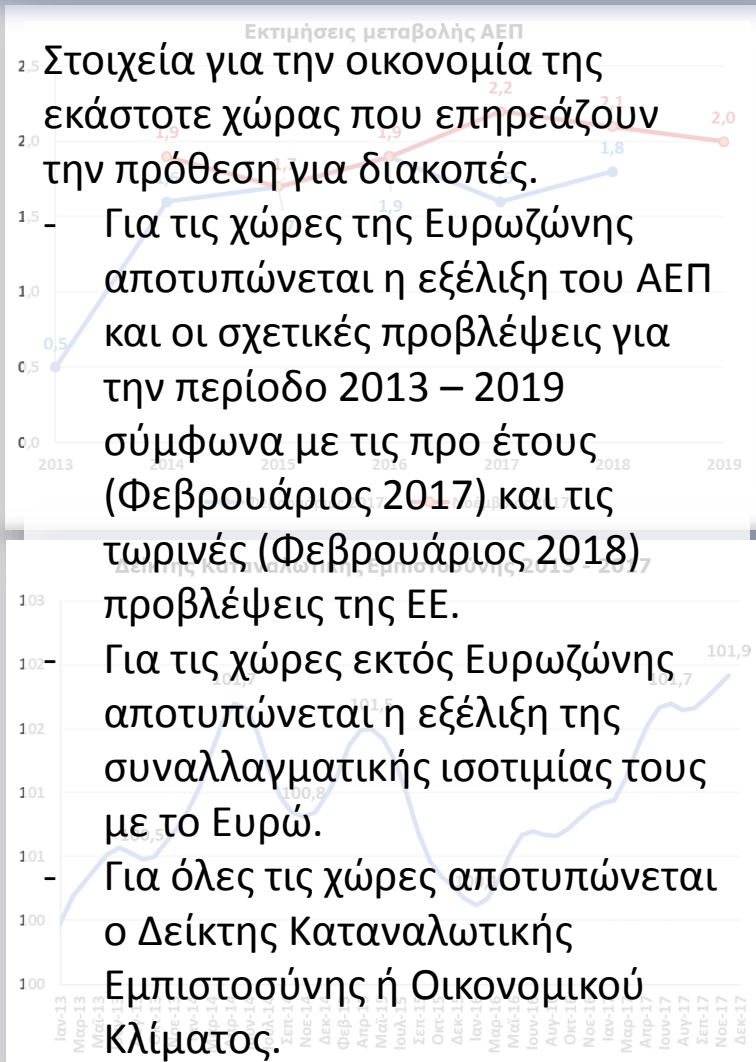
Οι ροές εισερχόμενου τουρισμού στην χώρα, ειδικά σε περιόδους απουσίας επενδύσεων που αλλάζουν ουσιαστικά την μορφή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος ώστε να προσελκύει νέες αγορές, εξαρτώνται α) από γεωπολιτικές εξελίξεις που καθιστούν κάποιον ή κάποιους ανταγωνιστικούς προορισμούς λιγότερο ή περισσότερο ελκυστικούς για λόγους ασφαλείας, β) από τις οικονομικές εξελίξεις στις διεθνείς αγορές στο βαθμό που αυτές επηρεάζουν την πρόθεση και δυνατότητα των κατοίκων τους να ταξιδέψουν στο εξωτερικό, και γ) από τις προσβάσεις που έχουμε στις αγορές αυτές που, για την Ελλάδα, είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό αεροπορικές.

Η παρούσα μελέτη εστιάζει στις οικονομικές εξελίξεις των διεθνών αγορών και στις προσβάσεις που έχουμε σε αυτές, καταγράφοντας α) τα βασικά μακροοικονομικά δεδομένα (ΑΕΠ, ισοτιμίες, Δείκτες Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης ή Οικονομικού Κλίματος) για τις οικονομίες των σημαντικότερων αγορών μας και β) την ζήτηση που υπάρχει για αεροπορικές θέσεις προς ελληνικούς προορισμούς, όπως αυτή αποτυπώνεται από τον προγραμματισμό των αεροπορικών εταιρειών για πτήσεις προς τα Περιφερειακά αεροδρόμια της χώρας (δηλαδή όλα πλην Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών). Η καταγραφή γίνεται για τις 18 μεγαλύτερες αγορές του Ελληνικού τουρισμού, βάσει εισπράξεων, που αντιπροσωπεύουν το 76% του συνόλου των εισπράξεων του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα για το 2016. Παράλληλα, για κάθε χώρα, δίνονται στοιχεία για τον εξερχόμενο τουρισμό από την χώρα αυτή και την συγκριτική θέση της Ελλάδας μεταξύ των διαφόρων προορισμών, αλλά και για την σημασία της χώρας στον εισερχόμενο τουρισμό της Ελλάδας και τους κυριότερους προορισμούς που επισκέπτονται.

Για κάθε αγορά, τα στοιχεία αποτυπώνονται σε μια σελίδα ώστε ο αναγνώστης να αποκτήσει μια εποπτική εικόνα για την αγορά αυτή. Στην επόμενη σελίδα παρουσιάζεται ο τρόπος ανάγνωσής τους.

Σημαία

Με 2 λόγια, ποια είναι η προοπτική της ζήτησης από την εκάστοτε χώρα για την θερινή σεζόν 2018 με βάση τους οικονομικούς της δείκτες, και τον προγραμματισμό αεροπορικών θέσεων από την χώρα αυτή προς τα περιφερειακά αεροδρόμια της Ελλάδας.

Εξερχόμενος τουρισμός: ο συνολικός αριθμός των εξερχόμενων ταξιδιών σε εκατ. βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων του UNWTO (2016).

Top-5 προορισμοί: οι 5 δημοφιλέστεροι προορισμοί κατά φθίνουσα σειρά

Η **θέση της Ελλάδας** στην εκάστοτε αγορά

Top-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: οι δημοφιλέστεροι προορισμοί στην Μεσόγειο κατά φθίνουσα σειρά

Εισερχόμενος Τουρισμός στην Ελλάδα βάσει στοιχείων της ΤπΕ, 2016:

Αφίξεις σε χιλ.: ο συνολικός αριθμός αφίξεων

Διαν/σεις σε χιλ.: ο συνολικός αριθμός διανυκτερεύσεων

Εισπράξεις σε εκατ. €: ο συνολικός αριθμός εισπράξεων

Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη σε €

Ημερήσια Δαπάνη σε €

Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ημέρες

Top-3 προορισμοί στην Ελλάδα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ 2017 - 2018

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Ηράκλειο	1.065.826	259.758	31%
Θεσσαλονίκη	739.146	135.281	18%
Ρόδος	634.801	131.220	43%
Κως	530.038	234.651	77%
Κέρκυρα	339.938	134.420	66%
Χανιά	139.411	239.964	30%
Καβάλα	338.471	237.730	3%
Σαντορίνη	299.066	431.136	133%
Μύκονος	130.066	333.325	87%
Άκτιο	136.629	338.857	122%
Καλαμάτα	439.977	232.244	12%
Σάμος	332.011	235.562	17%
Ζάκυνθος	331.011	237.752	18%
Άραξος	131.011	131.011	4%
Σκιάθος	137.766	136.644	7%
Κεφαλλονιά	239.011	239.011	0%
Κάρπαθος	230.011	230.055	31%
Σητεία	134.011	134.422	0%
Μυτιλήνη	139.011	136.366	20%
Βόλος	130.011	131.188	2%
Σύνολο	4.617.588	1.236.877	4%

Πηγή: ΕΑΣΠ

Περίληψη και Συμπεράσματα - 1

Οι προοπτικές της τουριστικής κίνησης στα Περιφερειακά αεροδρόμια της Ελλάδας βάσει του προγραμματισμού των θέσεων των αεροπορικών εταιρειών στις 31/03/2018 για την θερινή περίοδο του 2018 είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές (+18% σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά στοιχεία για την θερινή περίοδο του 2017). Αν και το γεγονός προοιωνίζεται ένα νέο ρεκόρ αφίξεων για τον Ελληνικό τουρισμό, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι αφενός ο προγραμματισμός αλλάζει διαρκώς καθώς εξελίσσεται η σεζόν, και αφετέρου οι αφίξεις υπολείπονται του αριθμού θέσεων, αναλόγως της πληρότητας των αεροπλάνων. **Συνεπώς η αναμενόμενη τελική μεταβολή αεροπορικών αφίξεων θα διαφοροποιηθεί από αυτήν που δείχνει ο προγραμματισμός θέσεων του Μαρτίου.**

Σημαντικό ρόλο για την αυξημένη ζήτηση αεροπορικών θέσεων παίζει **το θετικό οικονομικό κλίμα στις αγορές μας.** Παρά το ότι τις τελευταίες εβδομάδες διαφαίνεται μια ανακοπή ή μερική αναστροφή των θετικών τάσεων, θεωρούμε ότι η όποια επίπτωση θα φανεί το 2019, ειδικά για αγορές που κλείνουν νωρίς τις διακοπές τους. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τον περασμένο Ιανουάριο, για το 2018 αναμένεται η μεγαλύτερη αύξηση ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης της τελευταίας δεκαετίας: +2,4%, έναντι πρόβλεψης +2,2% τον περασμένο Νοέμβριο και +1,8% προέτους. Εξαίρεση στην θετική πορεία των οικονομικών δεικτών (ΑΕΠ, καταναλωτική εμπιστοσύνη και οικονομικό κλίμα) αποτελούν οι αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου (λόγω εξασθένησης της Λίρας έναντι του Ευρώ και χαμηλής καταναλωτικής εμπιστοσύνης, ως επακόλουθα της απόφασης για Brexit), της Τουρκίας (λόγω συνεχούς υποτίμησης της τουρκικής λίρας και μεγάλων διακυμάνσεων της καταναλωτικής εμπιστοσύνης) και της Ρωσίας (εξασθένηση του Ρουβλίου έναντι του Ευρώ). Παρ' όλ' αυτά, με εξαίρεση την Ρωσία που ο προγραμματισμός των θέσεων δείχνει μείωση (-8%), στις άλλες δύο αγορές οι οικονομικοί δείκτες δεν επιδρούν αρνητικά στον προγραμματισμό των θέσεων που είναι αυξημένος σε σχέση με πέρυσι. Μείωση (-51%) έχει και η αγορά της Βουλγαρίας, που όμως έρχεται κατά κύριο λόγο οδικώς και έχει χαρακτηριστικά last minute.

Περίληψη και Συμπεράσματα - 2

Αν και η συναλλαγματική ισοτιμία των νομισμάτων Ρουμανίας, Ελβετίας, Σουηδίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Δανίας και Τουρκίας σε σχέση με το ευρώ έχει επιδεινωθεί σε σύγκριση με το καλοκαίρι του 2017, και αυτό αναμένεται να επιδράσει αρνητικά στην ζήτηση, η ζήτηση θέσεων από τις χώρες αυτές είναι αυξημένη.

Εξετάζοντας τις επιμέρους αγορές, αξιοσημείωτες είναι οι αυξήσεις που καταγράφονται στα Περιφερειακά αεροδρόμια από τις αγορές της Γερμανίας (+34% ή 946 χιλ.), του Ην. Βασιλείου (+13% ή 449 χιλ.), της Πολωνίας (+56% ή 464 χιλ.), της Ιταλίας (+14% ή 159 χιλ.) και της Γαλλίας (+15% ή 126 χιλ.) ενώ στον αντίποδα μείωση καταγράφεται μόνο από τις αγορές της Ρωσίας (-8% ή -109 χιλ., αισθητά βελτιωμένος σε σύγκριση με τον 1^ο προγραμματισμό -12% ή -160 χιλ.) και της Βουλγαρίας (-51% ή -7 χιλ.).

Αναφορικά με την θέση της Ελλάδας στον εξερχόμενο τουρισμό των εξεταζόμενων αγορών το 2016, παρατηρούμε ότι σε όλες βρίσκεται στο top-10 των κυριότερων τουριστικών προορισμών με εξαίρεση τις αγορές της Ρωσίας (11η) και των ΗΠΑ (25η). Ειδικότερα, κατέχει την 1η θέση στις γειτονικές αγορές της Βουλγαρίας, της Τουρκίας και της Κύπρου, την 2η θέση στην αγορά της Ρουμανίας ενώ στην γειτονική Ιταλία κατατάσσεται στην 5η θέση. Αξιοσημείωτη είναι η θέση της Ελλάδας στις αγορές του Ην. Βασιλείου (6η), της Γαλλίας (7η) και της Γερμανίας (8η). Η εικόνα διαφοροποιείται σημαντικά όσον αφορά τους Μεσογειακούς προορισμούς*, με την Ελλάδα να βρίσκεται σε όλες τις αγορές στο top-5 των κυριότερων προορισμών με εξαίρεση την αγορά της Ρωσίας (6η θέση).

* Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Τουρκία, Κροατία, Αίγυπτος, Τυνησία, Μαρόκο, Μάλτα, Κύπρος,

Περίληψη και Συμπεράσματα - 3

Επίσης, το 2016, σε σχέση με το 2015,

- η Ελλάδα ανέβηκε:
 - μια θέση ως προορισμός στις προτιμήσεις των ταξιδιωτών από Γερμανία, Βρετανία, Ολλανδία, Βέλγιο, Αυστρία και Σουηδία,
 - δύο θέσεις στις προτιμήσεις των ταξιδιωτών από Ρωσία,
 - τρεις θέσεις στις προτιμήσεις των ταξιδιωτών από Ρουμανία,
- ενώ υποχώρησε μια θέση στις προτιμήσεις των ταξιδιωτών από Πολωνία.

Συμπερασματικά, με βάση τον προγραμματισμό των θέσεων των αεροπορικών εταιρειών για το 2018, η εικόνα των εξεταζόμενων αγορών που αποτελούν το 76% του εισερχόμενου τουρισμού της Ελλάδας για το 2016 είναι ιδιαίτερα θετική, με όλες σχεδόν τις αγορές να καταγράφουν θετικό πρόσημο. Εξαίρεση αποτελούν οι αγορές της Ρωσίας (λόγω υποτίμησης του ρουβλίου και επανόδου της Τουρκίας) και της Βουλγαρίας. Για την αγορά της Βουλγαρίας θα πρέπει να σημειώσουμε επίσης, ότι ο προγραμματισμός στις 31/03/2018 εμφανίζεται αυξημένος κατά +21% σε σύγκριση με τον προγραμματισμό στις 31/01/2018.

Προγραμματισμός Διεθνών Αεροπορικών Θέσεων Θερινής Περιόδου στα Περιφερειακά Αεροδρόμια, 2017 - 2018

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ 2017 - 2018				
Αριθμός Θέσεων				
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ	2018	2017	Δ	Δ%
Σύνολο	19.366.453	16.388.443	2.978.010	18%
Ηράκλειο	4.335.542	4.081.840	253.702	6%
Ρόδος	3.226.371	2.687.783	538.588	20%
Θεσσαλονίκη	2.283.230	1.867.570	415.660	22%
Κέρκυρα	1.994.565	1.630.970	363.595	22%
Κως	1.616.900	1.222.384	394.516	32%
Χανιά	1.432.337	1.243.306	189.031	15%
Ζάκυνθος	1.083.714	977.130	106.584	11%
Σαντορίνη	701.505	552.379	149.126	27%
Μύκονος	630.324	462.300	168.024	36%
Κεφαλονιά	438.115	330.914	107.201	32%
Άκτιο	390.398	336.023	54.375	16%
Σκιάθος	258.146	238.734	19.412	8%
Σάμος	207.007	143.688	63.319	44%
Καλαμάτα	172.415	139.955	32.460	23%
Καβάλα	165.368	152.371	12.997	9%
Άραξος	121.124	104.240	16.884	16%
Κάρπαθος	120.576	107.704	12.872	12%
Μυτιλήνη	89.685	56.721	32.964	58%
Βόλος	41.114	24.764	16.350	66%
Σητεία	37.253	6.780	30.473	449%
Λήμνος	13.518	14.858	-1.340	-9%
Κύθηρα	6.166	3.725	2.441	66%
Χίος	1.080	2.304	-1.224	-53%

Στην αρχική έκδοση του Outlook 2018, βάσει προγραμματισμού στις 31/01, είχαμε σημειώσει για base effect στο αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης λόγω έργων ανάπλασης/κατασκευής του διαδρόμου απογείωσης – προσγείωσης.

Το base effect δεν ισχύει για τα στοιχεία του Μαρτίου, γιατί μεταξύ 31/01 και 31/03 πέρυσι είχε ανασταλεί η εκτέλεση των έργων και άρα θεωρούμε ότι ο προγραμματισμός του 2017 δεν υπόκειτο σε περιορισμούς από έργα.

Προγραμματισμός Διεθνών Αεροπορικών Θέσεων Θερινής Περιόδου ανά Εξεταζόμενη Αγορά στα Περιφερειακά Αεροδρόμια 2017 - 2018

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΝΑ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗ ΑΓΟΡΑ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ 2017-2018

Αριθμός Θέσεων

Χώρες Προέλευσης	2018	2017	Δ	Δ%
Σύνολο	19.366.453	16.388.443	2.978.010	18%
Ην. Βασίλειο	3.827.734	3.378.639	449.095	13%
Γερμανία	3.712.183	2.765.754	946.429	34%
Ιταλία	1.314.498	1.155.711	158.787	14%
Πολωνία	1.287.777	824.253	463.524	56%
Ρωσία	1.225.585	1.334.649	-109.064	-8%
Ολλανδία	1.047.705	949.294	98.411	10%
Γαλλία	946.637	820.923	125.714	15%
Σουηδία	667.997	618.211	49.786	8%
Τσεχία	519.065	433.815	85.250	20%
Ελβετία	504.350	441.321	63.029	14%
Δανία	503.988	431.846	72.142	17%
Αυστρία	457.551	384.145	73.406	19%
Βέλγιο	443.813	433.242	10.571	2%
Κύπρος	289.782	269.479	20.303	8%
Ρουμανία	141.055	129.216	11.839	9%
Τουρκία	95.308	86.108	9.200	11%
Βουλγαρία	6.924	14.210	-7.286	-51%
Λοιπά	2.374.501	1.917.627	456.874	24%

Θέσεις 2017 απολογιστικά: 15,2 εκ.

Αφίξεις 2017

- Περιφερειακά Αεροδρόμια : 13,5 εκ.
- Αθήνα: 4,8 εκ.

Προγραμματισμός Διεθνών Αεροπορικών Θέσεων Θερινής Περιόδου στα Περιφερειακά Αεροδρόμια, 2018 (31/01/2018 – 31/03/2018)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΝΑ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗ ΑΓΟΡΑ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ, 2018 (31/01/2018 και 31/03/2018)

Αεροδρόμιο	Αριθμός Θέσεων			
	31/1/2018	31/3/2018	Δ	Δ%
Σύνολο	20.205.882	19.366.453	-839.429	-4%
Ηράκλειο	4.354.373	4.335.542	-18.831	0%
Ρόδος	3.443.540	3.226.371	-217.169	-6%
Θεσσαλονίκη	2.340.516	2.283.230	-57.286	-2%
Κέρκυρα	2.079.784	1.994.565	-85.219	-4%
Κως	1.723.693	1.616.900	-106.793	-6%
Χανιά	1.530.933	1.432.337	-98.596	-6%
Ζάκυνθος	1.066.884	1.083.714	16.830	2%
Σαντορίνη	738.402	701.505	-36.897	-5%
Μύκονος	666.074	630.324	-35.750	-5%
Άκτιο	475.608	390.398	-85.210	-18%
Κεφαλονιά	438.278	438.115	-163	0%
Σκιάθος	272.680	258.146	-14.534	-5%
Σάμος	213.328	207.007	-6.321	-3%
Καλαμάτα	210.199	172.415	-37.784	-18%
Καβάλα	186.332	165.368	-20.964	-11%
Κάρπαθος	140.043	120.576	-19.467	-14%
Άραξος	121.357	121.124	-233	0%
Μυτιλήνη	102.607	89.685	-12.922	-13%
Βόλος	39.298	41.114	1.816	5%
Σητεία	36.333	37.253	920	3%
Λήμνος	18.374	13.518	-4.856	-26%
Κύθηρα	6.166	6.166	0	0%
Χίος	1.080	1.080	0	0%

Ο προγραμματισμός στις 31/03/18 σε σύγκριση με αυτόν στις 31/01/18 είναι μειωμένος κατά -4% ή 839 χιλ. θέσεις.

Συγκεκριμένα, τις μεγαλύτερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφουν τα αεροδρόμια της Ρόδου, της Κω, της Κέρκυρας και του Ακτίου. Παρ' όλ' αυτά, και στα 4 αεροδρόμια, η αύξηση σε σχέση με πέρυσι είναι σημαντική (βλ. σελ. 7).

Τέλος, αύξηση καταγράφουν τα αεροδρόμια της Ζακύνθου, του Βόλου και της Σητείας.

Προγραμματισμός Διεθνών Αεροπορικών Θέσεων Θερινής Περιόδου ανά Αγορά στα Περιφερειακά Αεροδρόμια, 2018 (31/01 και 31/03/18)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΝΑ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗ ΑΓΟΡΑ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ, 2018 (31/01/2018 και 31/03/2018)

Χώρες Προέλευσης	Αριθμός Θέσεων			
	31/1/2018	31/3/2018	Δ	Δ%
Σύνολο	20.205.882	19.366.453	-839.429	-4%
Ην. Βασίλειο	4.072.675	3.827.734	-244.941	-6%
Γερμανία	4.017.938	3.712.183	-305.755	-8%
Ιταλία	1.361.423	1.314.498	-46.925	-3%
Πολωνία	1.306.916	1.287.777	-19.139	-1%
Ρωσία	1.157.368	1.225.585	68.217	6%
Ολλανδία	1.070.175	1.047.705	-22.470	-2%
Γαλλία	946.069	946.637	568	0,1%
Σουηδία	742.316	667.997	-74.319	-10%
Τσεχία	575.078	519.065	-56.013	-10%
Ελβετία	537.194	504.350	-32.844	-6%
Δανία	552.826	503.988	-48.838	-9%
Αυστρία	596.032	457.551	-138.481	-23%
Βέλγιο	470.028	443.813	-26.215	-6%
Κύπρος	297.679	289.782	-7.897	-3%
Ρουμανία	139.432	141.055	1.623	1%
Τουρκία	94.727	95.308	581	1%
Βουλγαρία	5.724	6.924	1.200	21%
Λοιπά	2.262.282	2.374.501	112.219	5%

Σε σχέση με τον προγραμματισμό 31/01, τις μεγαλύτερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφουν οι αγορές της Γερμανίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Αυστρίας και της Σουηδίας. Παρ' όλ' αυτά, και στις 4 αγορές, η αύξηση σε σχέση με πέρυσι είναι σημαντική (βλ. σελ. 8).

Αύξηση σε σχέση με τον προγραμματισμό 31/01 καταγράφουν οι αγορές της Ρωσίας, της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας, της Τουρκίας, της Γαλλίας, και των Λοιπών αγορών.

Αναλυτικά στοιχεία ανά αγορά και ανά αεροδρόμιο προορισμού στις επόμενες σελίδες.

Αγορές που εξετάζονται*

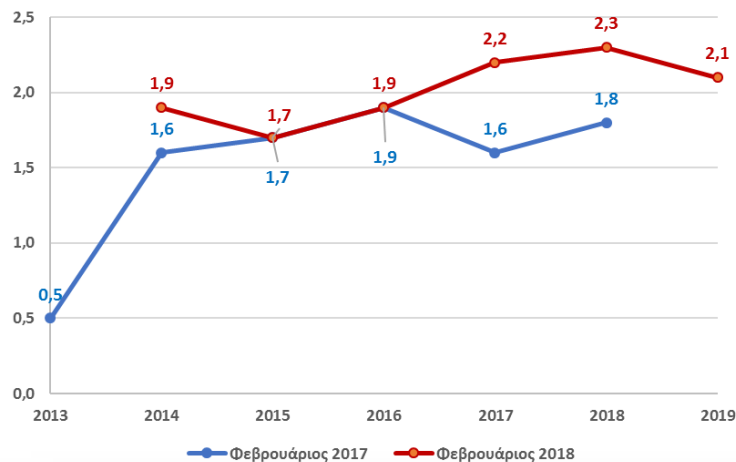
Γερμανία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	13
Γαλλία	14
ΗΠΑ	15
Ιταλία	16
Ολλανδία	17
Ρωσία	18
Ρουμανία	19
Πολωνία	20
Ελβετία	21
Βέλγιο	22
Κύπρος	23
Τουρκία	24
Βουλγαρία	25
Αυστρία	26
Σουηδία	27
Τσεχία	28
Δανία	29

* κατά φθίνουσα σειρά συνολικής δαπάνης στην Ελλάδα

Ευοίωνες οι προοπτικές για την **γερμανική αγορά**, λόγω θετικής οικονομικής συγκυρίας (αυξανόμενο ΑΕΠ και υψηλός δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης) και μεγάλης αύξησης (+34%) της ζήτησης για αεροπορικές θέσεις. Όλα τα Περιφερειακά αεροδρόμια εμφανίζουν αναλογικά θετική ποσοστιαία μεταβολή με την μεγαλύτερη αύξηση σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφεται στο Ηράκλειο, την Κω, την Κέρκυρα και την Ρόδο. Επίσης, προστέθηκαν και 2 νέες συνδέσεις με Κεφαλονιά και Σητεία που δεν υπήρχαν το 2017.

Εκτιμήσεις μεταβολής ΑΕΠ

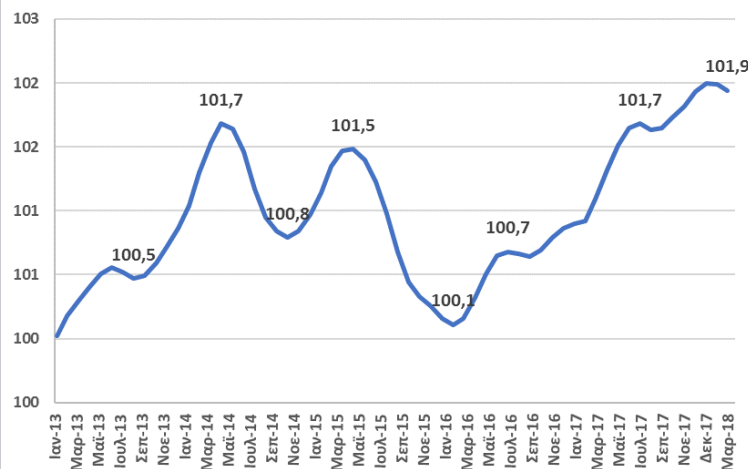
Εξερχόμενος τουρισμός από Γερμανία: 91 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Αυστρία, Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία, Ολλανδία

Η Ελλάδα είναι στην 8^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ισπανία, Ιταλία, Τουρκία, Ελλάδα, Κροατία

Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης 2013 - 2018

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 3.139 χιλ. (13% - 1^η θέση)

Διαν/σεις: 32.989 χιλ. (17% - 1^η θέση)

Εισπράξεις: € 2.128 εκατ. (17% - 1^η θέση)

ΜΚΔ: € 678 Ημ. Δαπ.: € 65

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 10,5

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

Κρήτη, Κεντρική Μακεδονία, Νότιο Αιγαίο

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	3.712.183	946.429	34%
Ηράκλειο	1.100.212	267.051	32%
Θεσσαλονίκη	678.310	104.472	18%
Ρόδος	558.856	114.255	26%
Κως	481.867	145.574	43%
Κέρκυρα	329.429	114.374	53%
Χανιά	112.282	26.849	31%
Καβάλα	74.100	7.410	11%
Σαντορίνη	53.612	15.536	41%
Μύκονος	49.512	12.144	32%
Ζάκυνθος	46.834	29.024	163%
Σάμος	39.272	22.188	130%
Άκτιο	38.055	11.541	44%
Καλαμάτα	33.599	9.639	40%
Άραξος	32.319	7.182	29%
Κεφαλονιά	23.292	23.292	
Σκιάθος	16.740	1.620	11%
Κάρπαθος	16.200	13.050	414%
Σητεία	13.340	13.340	
Μυτιλήνη	8.304	5.728	222%
Βόλος	6.048	2.160	56%

Μικτή εικόνα παρουσιάζει η **βρετανική αγορά**: αφενός, ως επακόλουθο του Brexit, τόσο η Λίρα όσο και η καταναλωτική εμπιστοσύνη έχουν εξασθενήσει, αφετέρου όμως υπάρχει σημαντική αύξηση (+13%) της ζήτησης για αεροπορικές θέσεις προς τα Περιφερειακά Αεροδρόμια. Τις μεγαλύτερες αυξήσεις καταγράφουν τα αεροδρόμια της Κέρκυρας, της Κεφαλονιάς, της Θεσσαλονίκης και της Ρόδου.

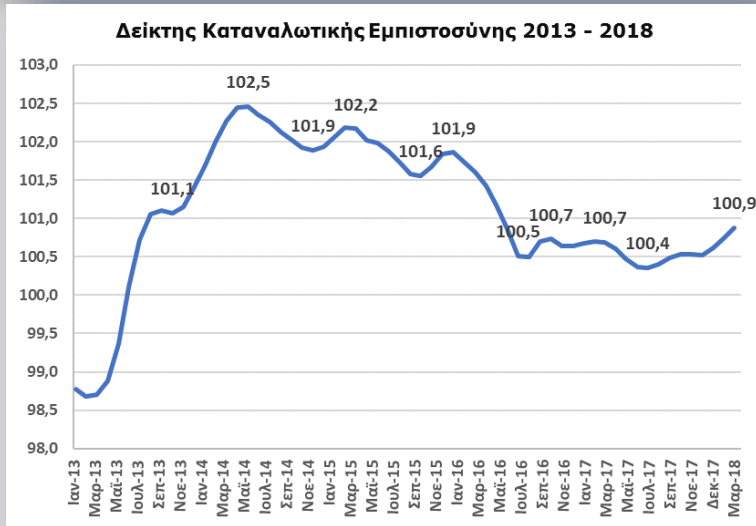

Εξερχόμενος τουρισμός από Ην. Βασίλειο: 69 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, ΗΠΑ, Ιταλία

Η Ελλάδα είναι στην 6^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 2.895 χιλ. (12% - 2^η θέση)

Διαν/σεις: 26.583 χιλ. (14% - 2^η θέση)

Εισπράξεις: € 1.944 εκατ. (15% - 2^η θέση)

ΜΚΔ: € 672

Ημ. Δαπ.: € 73

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 9,2

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

Ιόνια Νησιά, Νότιο Αιγαίο, Κρήτη

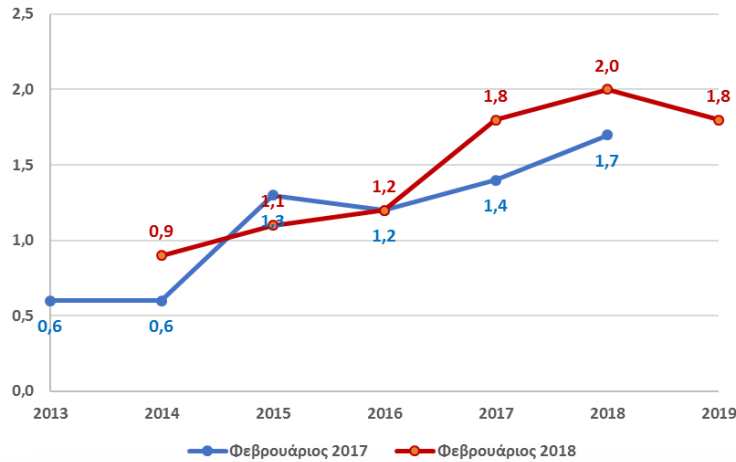
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ			
	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	3.827.734	449.095	13%
Κέρκυρα	655.363	63.286	11%
Ρόδος	545.472	45.487	9%
Ηράκλειο	522.743	12.116	2%
Ζάκυνθος	451.604	31.292	7%
Κως	285.614	44.890	19%
Κεφαλονιά	280.006	60.165	27%
Θεσσαλονίκη	229.790	54.635	31%
Χανιά	193.458	16.838	10%
Σαντορίνη	156.539	20.933	15%
Άκτιο	141.552	30.433	27%
Σκιάθος	114.322	13.087	13%
Μύκονος	110.607	13.655	14%
Καλαμάτα	57.847	15.710	37%
Καβάλα	25.565	1.135	5%
Σάμος	15.807	8.878	128%
Μυτιλήνη	14.960	5.280	55%
Βόλος	14.095	10.495	292%
Λήμνος	12.390	780	7%

Τελευταίες εξελίξεις, μετά τις 31/03 :
Θετική εξέλιξη στους οικονομικούς δείκτες μετά τη συμφωνία της 19/03 με ΕΕ για μεταβατική περίοδο στο Brexit.

Θετικές προοπτικές για την **γαλλική αγορά** λόγω θετικής οικονομικής συγκυρίας και αυξημένης ζήτησης (+15%) για αεροπορικές θέσεις. Όμως, η αυξημένη ζήτηση δεν κατανέμεται ισομερώς στην χώρα, αφού υπάρχει μείωση στη ζήτηση θέσεων στην Θεσσαλονίκη, τα Χανιά, την Κω και τον Άραξο και αύξηση στο Ηράκλειο (οριακή), την Ρόδο, την Κέρκυρα, τις Κυκλάδες, την Καλαμάτα και τον Βόλο. Παράλληλα προστέθηκε και νέα σύνδεση με το αεροδρόμιο της Σητείας που δεν υπήρχε το 2017.

Εκτιμήσεις μεταβολής ΑΕΠ

Εξερχόμενος τουρισμός από Γαλλία: 26 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Ισπανία, Ιταλία, Ην. Βασίλειο, Γερμανία, ΗΠΑ

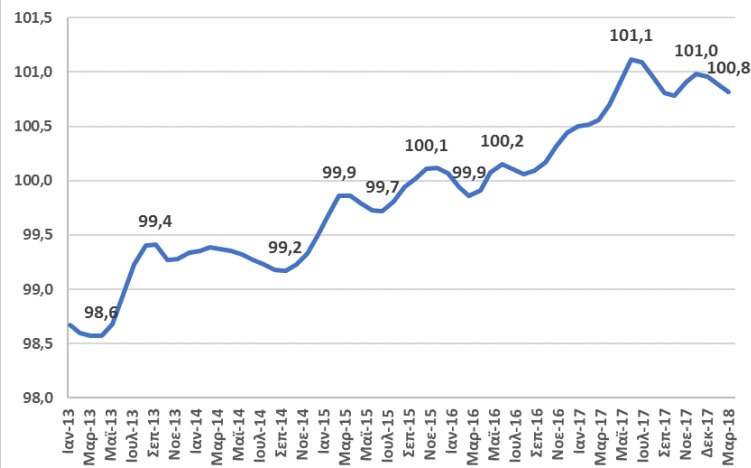
Η Ελλάδα είναι στην 7^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ισπανία, Ιταλία, Μαρόκο, Ελλάδα, Τουρκία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	946.637	125.714	15%
Ηράκλειο	408.389	4.652	1%
Ρόδος	161.713	54.808	51%
Κέρκυρα	102.220	16.359	19%
Σαντορίνη	83.695	35.293	73%
Μύκονος	63.243	28.952	84%
Θεσσαλονίκη	44.381	-6.880	-13%
Καλαμάτα	21.308	1.285	6%
Κως	20.036	-7.295	-27%
Χανιά	19.566	-6.234	-24%
Σητεία	10.584	10.584	
Βόλος	6.048	576	11%
Άραξος	5.454	-6.386	-54%

Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης 2013 - 2018

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 1.314 χιλ. (5% - 5^η θέση)

Διαν/σεις: 11.573 χιλ. (6% - 3^η θέση)

Εισπράξεις: € 889 εκατ. (7% - 3^η θέση)

ΜΚΔ: € 677

Ημ. Δαπ.: € 77

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 8,8

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

Κρήτη, Νότιο Αιγαίο, Αττική

Η **αμερικανική αγορά** παρουσιάζει μικτή εικόνα αφού αφενός η Αμερικανική οικονομία βρίσκεται σε ανάπτυξη και η καταναλωτική εμπιστοσύνη σε υψηλά επίπεδα, αφετέρου όμως το Δολάριο έχει υποτιμηθεί σημαντικά έναντι του Ευρώ ενώ, παράλληλα, η παρατηρούμενη αύξηση των επιτοκίων μπορεί να δράσει ανασταλτικά τόσο στην ανάπτυξη όσο και στην καταναλωτική εμπιστοσύνη. Δεν υπάρχει προγραμματισμός πτήσεων προς τα Περιφερειακά αεροδρόμια.

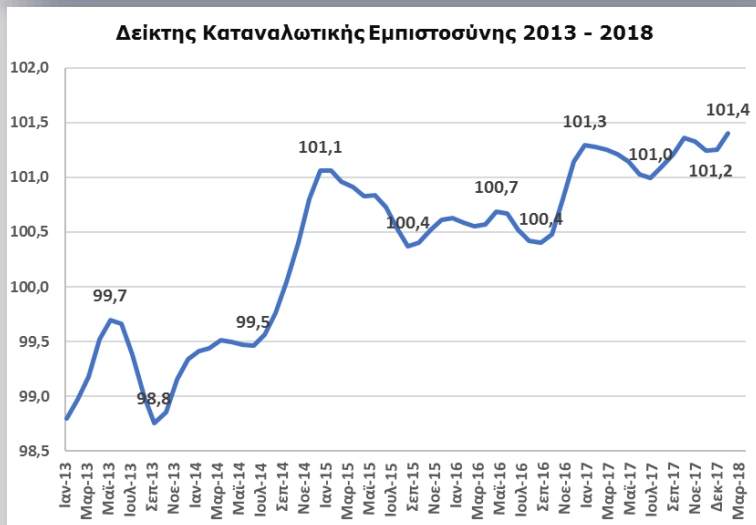

Εξερχόμενος τουρισμός από ΗΠΑ: 73 εκατ. (2015)

Τορ-5 προορισμοί: Μεξικό, Καναδάς, Γαλλία, Ην. Βασίλειο, Πουέρτο Ρίκο

Η Ελλάδα είναι στην 25^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ιταλία, Ισπανία, Ελλάδα, Τουρκία, Κροατία

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 779 χιλ. (3% - 8^η θέση)

Διαν/σεις: 8.178 χιλ. (4% - 5^η θέση)

Εισπράξεις: € 728 εκατ. (6% - 4^η θέση)

ΜΚΔ: € 935 Ημ. Δαπ.: € 89

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 10,5

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

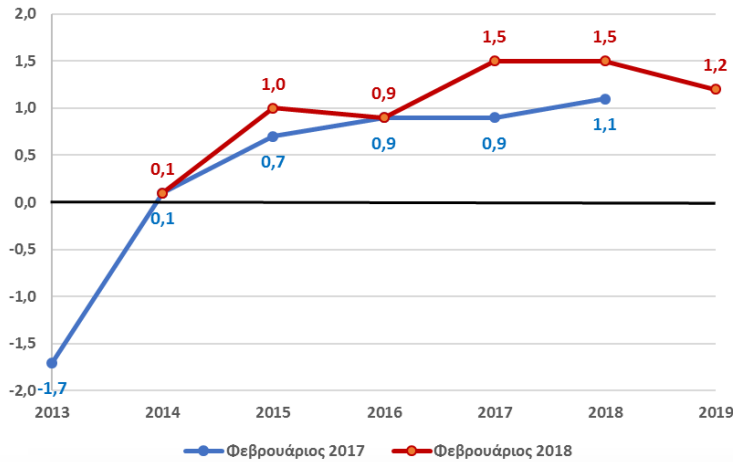
Αττική, Νότιο Αιγαίο, Πελοπόννησος

Τελευταίες εξελίξεις, μετά τις 31/03 :
Σε εξέλιξη ο εμπορικός πόλεμος με Κίνα με την επιβολή δασμών.

Παρά την πολιτική αστάθεια στην **Ιταλία**, θετική εμφανίζεται η οικονομική συγκυρία, με ανάκαμψη της καταναλωτικής εμπιστοσύνης ενώ αυξημένη (+14%) είναι η ζήτηση για αεροπορικές θέσεις. Όμως, η αυξημένη ζήτηση δεν κατανέμεται ισομερώς στην χώρα, αφού υπάρχει μείωση στη ζήτηση θέσεων στην Ρόδο, το Ηράκλειο και την Καλαμάτα και αύξηση στις Κυκλάδες, το Ιόνιο, την Θεσσαλονίκη, τα Χανιά, την Κω, την Κάρπαθο, την Σκιάθο, την Σάμο και τον Άραξο.

Εκτιμήσεις μεταβολής ΑΕΠ

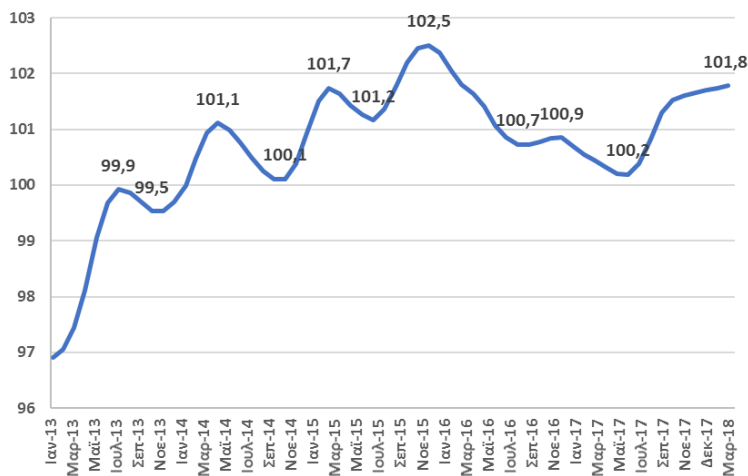
Εξερχόμενος τουρισμός από Ιταλία: 31 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Γαλλία, Ισπανία, Ην. Βασίλειο, Γερμανία, Ελλάδα

Η Ελλάδα είναι στην 5^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ισπανία, Ελλάδα, Κροατία, Μάλτα, Τουρκία

Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης 2013 - 2018

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 1.387 χιλ. (6% - 4^η θέση)

Διαν/σεις: 11.598 χιλ. (6% - 3^η θέση)

Εισπράξεις: € 722 εκατ. (6% - 4^η θέση)

ΜΚΔ: € 521 Ημ. Δαπ.: € 62

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 8,4

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

Νότιο Αιγαίο, Ιόνια Νησιά, Κρήτη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	1.314.498	158.787	14%
Μύκονος	216.033	34.086	19%
Σαντορίνη	185.065	33.245	22%
Ρόδος	165.326	-11.593	-7%
Κέρκυρα	143.448	46.637	48%
Ηράκλειο	132.981	-2.091	-2%
Θεσσαλονίκη	98.673	17.958	22%
Χανιά	70.119	13.230	23%
Κως	68.574	9.492	16%
Ζάκυνθος	62.342	187	0%
Κεφαλονιά	48.735	8.945	22%
Σκιάθος	44.864	1.892	4%
Κάρπαθος	31.398	1.121	4%
Άκτιο	24.127	1.776	8%
Σάμος	14.996	3.224	27%
Άραξος	4.914	1.890	63%
Καλαμάτα	2.903	-1.212	-29%

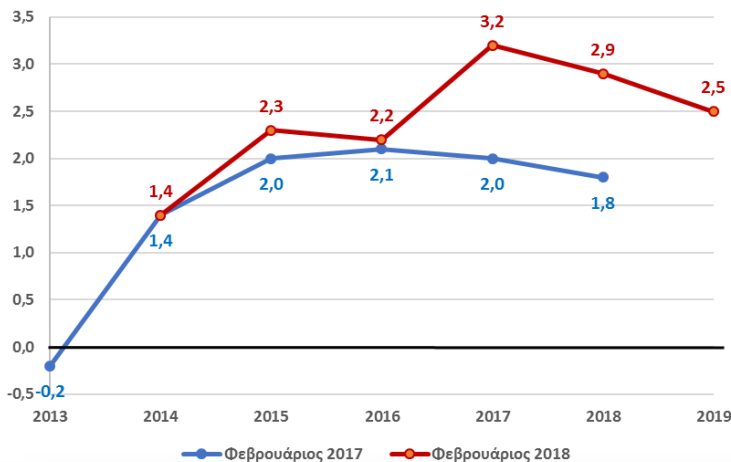
Τελευταίες εξελίξεις, μετά τις 31/03 :

Το αποτέλεσμα των εκλογών δεν έχει επιτρέψει ακόμα τον σχηματισμό κυβέρνησης.

Θετικές προοπτικές για την **ολλανδική αγορά** λόγω θετικής οικονομικής συγκυρίας και αυξημένης ζήτησης (+10%) για αεροπορικές θέσεις. Όμως, η αυξημένη ζήτηση δεν κατανέμεται ισομερώς στην χώρα, αφού υπάρχει μείωση στη ζήτηση θέσεων στο Ηράκλειο, την Κέρκυρα, το Άκτιο, την Κεφαλονιά, την Κάρπαθο, την Σκιάθο, την Καλαμάτα, τον Βόλο και τα Κύθηρα και αύξηση στις Κυκλάδες, το Βόρειο Αιγαίο, την Κω, την Ρόδο, την Ζάκυνθο, την Θεσσαλονίκη, τα Χανιά και την Καβάλα.

Εκτιμήσεις μεταβολής ΑΕΠ

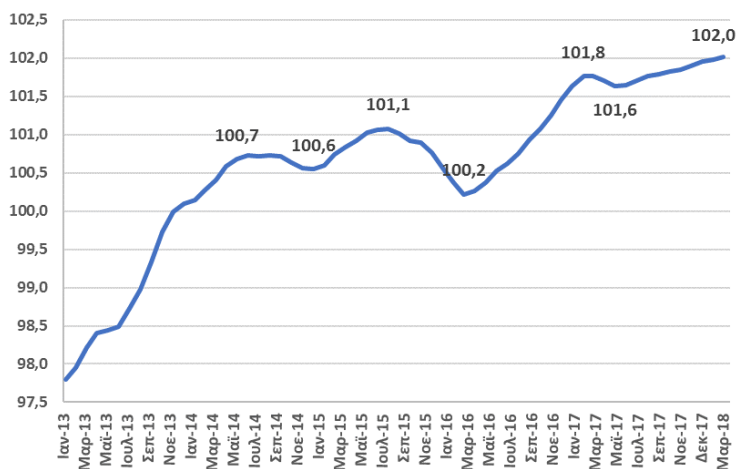
Εξερχόμενος τουρισμός από Ολλανδία: 18 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Ην. Βασίλειο, Αυστρία

Η Ελλάδα είναι στην 9^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ισπανία, Ιταλία, Τουρκία, Ελλάδα, Κροατία

Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης 2013 - 2018

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 771 χιλ. (3% - 8^η θέση)

Διαν/σεις: 7.430 χιλ. (4% - 7^η θέση)

Εισπράξεις: € 481 εκατ. (4% - 6^η θέση)

ΜΚΔ: € 624 Ημ. Δαπ.: € 65

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 9,6

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

Κρήτη, Νότιο Αιγαίο, Ιόνια Νησιά

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	1.047.705	98.411	10%
Ηράκλειο	262.136	-17.007	-6%
Κως	156.749	13.871	10%
Ρόδος	122.087	23.744	24%
Ζάκυνθος	93.920	8.642	10%
Κέρκυρα	76.677	-3.677	-5%
Θεσσαλονίκη	70.620	30.723	77%
Χανιά	52.962	12.631	31%
Μυτιλήνη	38.859	10.590	37%
Σάμος	38.136	14.152	59%
Άκτιο	37.131	-2.386	-6%
Σαντορίνη	21.335	9.794	85%
Κεφαλονιά	19.317	-3.616	-16%
Κάρπαθος	18.417	-195	-1%
Μύκονος	11.743	4.315	58%
Σκιάθος	8.178	-561	-6%
Καλαμάτα	7.168	-2.551	-26%
Βόλος	4.725	-189	-4%
Καβάλα	3.969	280	8%
Κύθηρα	3.576	-149	-4%

Μείωση της ζήτησης (-8%) για αεροπορικές θέσεις στην **ρωσική αγορά**, και υποτίμηση του Ρουβλίου σε σχέση με πέρυσι. Σε όλα τα Περιφερειακά αεροδρόμια αναμένεται πτώση με εξαίρεση τα αεροδρόμια της Θεσσαλονίκης, της Κέρκυρας, της Καλαμάτας και της Ρόδου ενώ έχει προγραμματιστεί και καινούργια σύνδεση με το αεροδρόμιο των Χανίων για το 2018.

Εξερχόμενος τουρισμός από Ρωσία: 32 εκατ.

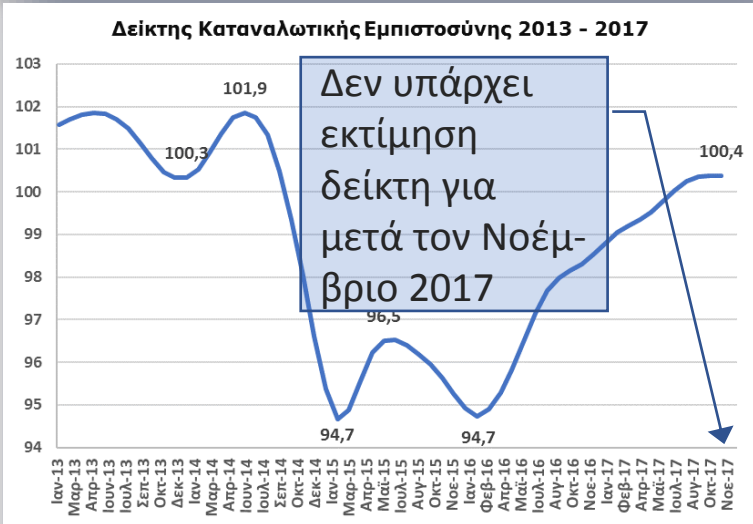
Τορ-5 προορισμοί: Κίνα, Καζακστάν, Ουκρανία, Ταϊλάνδη, Ισπανία

Η Ελλάδα είναι στην 11^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ισπανία, Τουρκία, Ιταλία, Κύπρος, Τυνησία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	1.225.585	-109.064	-8%
Ηράκλειο	570.464	-154.520	-21%
Θεσσαλονίκη	260.804	25.380	11%
Ρόδος	220.139	7.951	4%
Κέρκυρα	87.576	11.445	15%
Κως	35.380	-4.126	-10%
Άραξος	15.652	-5.422	-26%
Χανιά	12.240	12.240	
Ζάκυνθος	8.796	-2.392	-21%
Καλαμάτα	7.334	1.916	35%
Καβάλα	7.200	-1.536	-18%

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 596 χιλ. (2% - 12^η θέση)

Διαν/σεις: 6.049 χιλ. (3% - 10^η θέση)

Εισπράξεις: € 436 εκατ. (3% - 7^η θέση)

ΜΚΔ: € 732 Ημ. Δαπ.: € 72

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 10,2

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

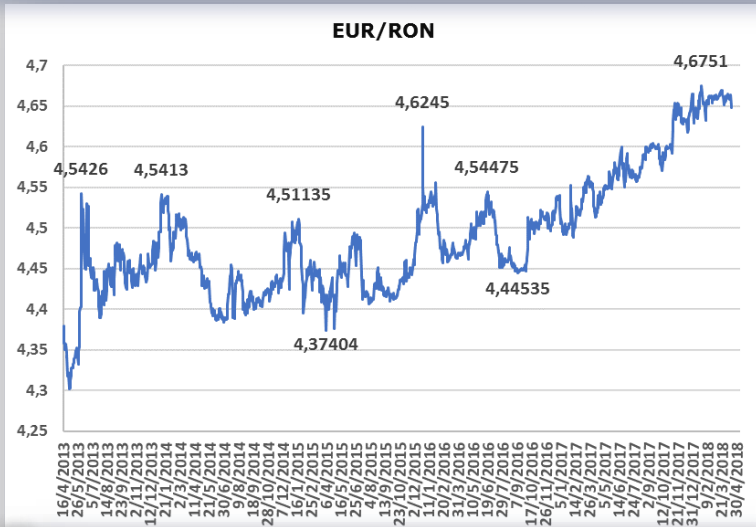
Νότιο Αιγαίο, Κρήτη, Κεντρική Μακεδονία

Τελευταίες εξελίξεις, μετά τις 31/03:

Περαιτέρω επιδείνωση του οικονομικού περιβάλλοντος λόγω οικονομικών κυρώσεων των ΗΠΑ.

Στην **ρουμανική αγορά** παρατηρείται αυξημένη ζήτηση (+9%) για αεροπορικές θέσεις, παρά την επιδείνωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του Λέου και του οικονομικού κλίματος, που όμως παραμένει σε υψηλό επίπεδο. Όμως, η αυξημένη ζήτηση δεν κατανέμεται ισομερώς στην χώρα, αφού υπάρχει μείωση στη ζήτηση θέσεων στο Ηράκλειο, την Ζάκυνθο, την Ρόδο, την Κέρκυρα, τα Χανιά, το Άκτιο και τον Άραξο και αύξηση στους υπόλοιπους προορισμούς, καθώς επίσης και δύο νέες συνδέσεις με Καλαμάτα και Σάμο σε σύγκριση με το 2017. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι υπάρχει και σημαντικός αριθμός τουριστών από Ρουμανία που έρχεται οδικώς και έχει χαρακτηριστικά 'last minute'.

Εξερχόμενος τουρισμός από Ρουμανία: 16 εκατ.

Τop-5 προορισμοί: Ουγγαρία, Ελλάδα, Ην. Βασίλειο, Ιταλία, Ουκρανία,

Η Ελλάδα είναι στην 2^η θέση

Τop-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ελλάδα, Ιταλία, Τουρκία, Ισπανία, Κροατία

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 1.026 χιλ. (4% - 6^η θέση)

Διαν/σεις: 6.835 χιλ. (4% - 8^η θέση)

Εισπράξεις: € 391 εκατ. (3% - 8^η θέση)

ΜΚΔ: € 381 Ημ. Δαπ.: € 57

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 6,7

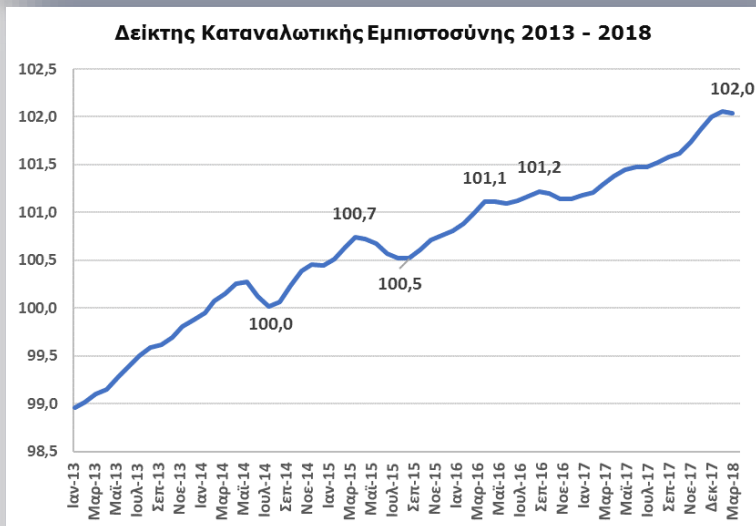
Τop-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Θεσσαλία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ			
	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	141.055	11.839	9%
Θεσσαλονίκη	30.560	18.752	159%
Ηράκλειο	30.166	-5.886	-16%
Ζάκυνθος	20.600	-2.008	-9%
Ρόδος	15.474	-1.448	-9%
Κέρκυρα	10.205	-269	-3%
Σαντορίνη	9.814	2.300	31%
Χανιά	9.422	-1.082	-10%
Σκιάθος	4.080	0	0%
Άκτιο	3.230	-1.872	-37%
Καλαμάτα	2.306	2.306	
Κως	2.278	134	6%
Σάμος	1.800	1.800	
Μύκονος	1.120	0	0%
Άραξος	0	-888	-100%

Θετικές προοπτικές για την **πολωνική αγορά** λόγω θετικής οικονομικής συγκυρίας (ανατίμηση του Ζλότυ και βελτίωση του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης) και αυξημένης ζήτησης (+56%) για αεροπορικές θέσεις. Όλα τα Περιφερειακά αεροδρόμια καταγράφουν αύξηση. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφονται στα αεροδρόμια της Κω, της Ρόδου, της Κέρκυρας και του Ηρακλείου, ενώ έχει προγραμματιστεί και καινούργια σύνδεση με το αεροδρόμιο της Μυτιλήνης για το 2018.

Εξερχόμενος τουρισμός από Πολωνία: 11 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Ην. Βασίλειο, Ιταλία, Ουκρανία, Ρωσία, Γερμανία

Η Ελλάδα είναι στην 8^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ιταλία, Ισπανία, Κροατία, Ελλάδα, Τουρκία

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 735 χιλ. (3% - 10^η θέση)

Διαν/σεις: 5.800 χιλ. (3% - 11^η θέση)

Εισπράξεις: € 342 εκατ. (3% - 9^η θέση)

ΜΚΔ: € 466 Ημ. Διαπ.: € 59

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 7,9

Τορ-2 προορισμοί στην Ελλάδα:

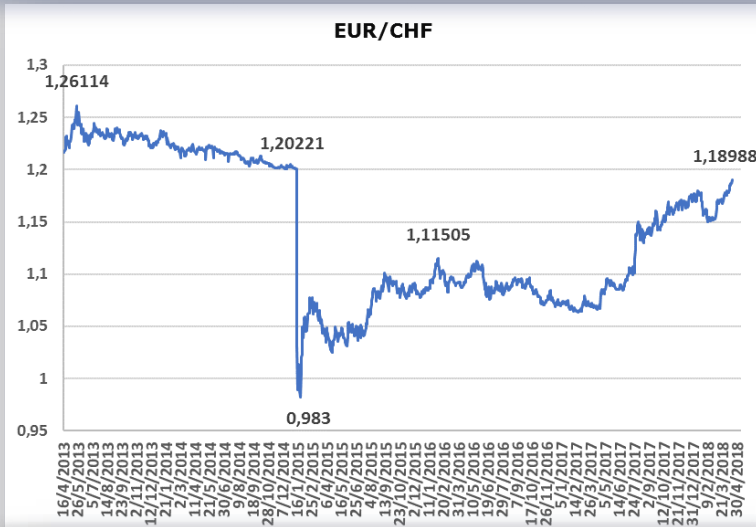
Νότιο Αιγαίο, Ιόνια Νησιά

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	1.287.777	463.524	56%
Ρόδος	234.506	85.519	57%
Ηράκλειο	219.584	70.302	47%
Κέρκυρα	205.967	73.944	56%
Ζάκυνθος	157.190	48.706	45%
Κως	153.722	86.401	128%
Χανιά	124.181	19.034	18%
Θεσσαλονίκη	83.263	31.605	61%
Άραξος	20.096	4.977	33%
Καβάλα	16.632	6.655	67%
Κεφαλονιά	14.958	4.338	41%
Άκτιο	14.391	6.154	75%
Σαντορίνη	14.319	10.043	235%
Σάμος	9.828	6.426	189%
Σκιάθος	9.720	3.240	50%
Μυτιλήνη	5.460	5.460	
Καλαμάτα	3.960	720	22%

Θετικές προοπτικές για την **ελβετική αγορά** λόγω θετικής οικονομικής συγκυρίας και αυξημένης ζήτησης (+14%) για αεροπορικές θέσεις παρά την υπότιμηση του φράγκου έναντι του ευρώ. Όμως η αυξημένη ζήτηση δεν κατανέμεται ισομερώς στην χώρα αφού υπάρχει μείωση στη ζήτηση θέσεων για τα αεροδρόμια του Ηρακλείου, της Θεσσαλονίκης, της Κέρκυρας, της Ζακύνθου, του Άραξου και του Βόλου και αύξηση στην Ρόδο, την Κω, τις Κυκλάδες, την Σάμο, το Άκτιο και την Καλαμάτα.

Εξερχόμενος τουρισμός από Ελβετία: 14 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Ισπανία, Αυστρία

Η Ελλάδα είναι στην 8^η θέση

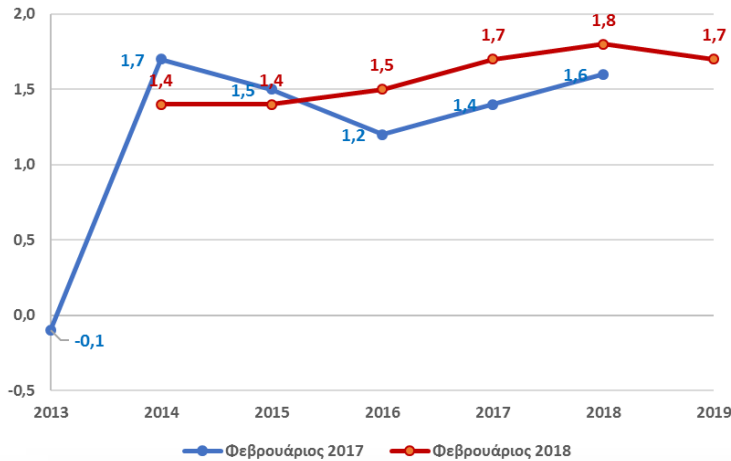
Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ιταλία, Ισπανία, Ελλάδα, Τουρκία, Κροατία

Θετικές προοπτικές για την **βελγική αγορά** λόγω θετικής οικονομικής συγκυρίας και αυξημένης ζήτησης (+2%) για αεροπορικές θέσεις. Όμως, η αυξημένη ζήτηση δεν κατανέμεται ισομερώς στην χώρα, αφού υπάρχει μείωση στη ζήτηση θέσεων στο Ηράκλειο, την Κω, την Κέρκυρα, την Σαντορίνη, την Σάμο και τον Άραξο και αύξηση στην Ρόδο, την Θεσσαλονίκη, τα Χανιά, την Ζάκυνθο, την Μύκονο και τον Βόλο.

Εκτιμήσεις μεταβολής ΑΕΠ

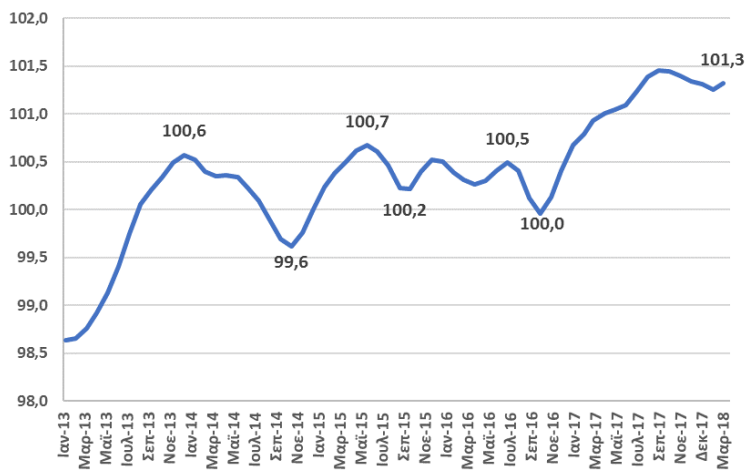
Εξερχόμενος τουρισμός από Βέλγιο: 13 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Γαλλία, Ισπανία, Ολλανδία, Γερμανία, Ιταλία

Η Ελλάδα είναι στην 8^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Τουρκία, Μαρόκο

Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης 2013 - 2018

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 467 χιλ. (2% - 13^η θέση)

Διαν/σεις: 4.306 χιλ. (2% - 12^η θέση)

Εισπράξεις: € 318 εκατ. (3% - 11^η θέση)

ΜΚΔ: € 680

Ημ. Δαπ.: € 74

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 9,2

Ο Τορ προορισμός στην Ελλάδα:

Κρήτη

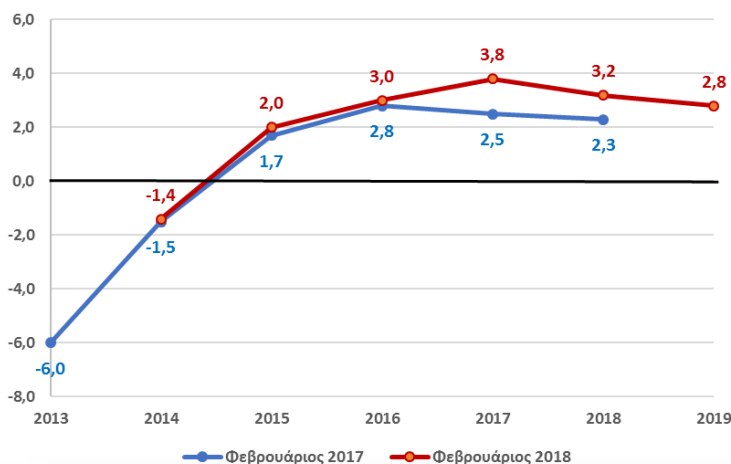
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	443.813	10.571	2%
Ηράκλειο	106.417	-10.150	-9%
Ρόδος	91.215	14.850	19%
Κως	57.202	-650	-1%
Θεσσαλονίκη	50.701	5.451	12%
Χανιά	43.761	4.137	10%
Κέρκυρα	38.980	-8.176	-17%
Ζάκυνθος	18.714	157	1%
Σαντορίνη	7.881	-1.721	-18%
Μύκονος	7.776	142	2%
Βόλος	6.414	3.726	139%
Σάμος	4.076	-82	-2%
Μυτιλήνη	3.666	3.666	
Άραξος	3.626	-4.163	-53%
Καλαμάτα	3.384	3.384	

Θετικές προοπτικές για την **κυπριακή αγορά**, λόγω θετικής οικονομικής συγκυρίας και αυξημένης ζήτησης (+8%) για αεροπορικές θέσεις. Όμως, η αυξημένη ζήτηση δεν κατανέμεται ισομερώς στην χώρα, αφού υπάρχει μείωση στη ζήτηση θέσεων για τα αεροδρόμια των Δωδεκανήσων, του Βορείου Αιγαίου, των Χανίων, της Σκιάθου, της Σαντορίνης, της Καβάλας, της Καλαμάτας, της Κεφαλονιάς και της Ζακύνθου και αύξηση στην Θεσσαλονίκη, το Ηράκλειο, την Μύκονο, το Άκτιο και την Κέρκυρα.

Εκτιμήσεις μεταβολής ΑΕΠ

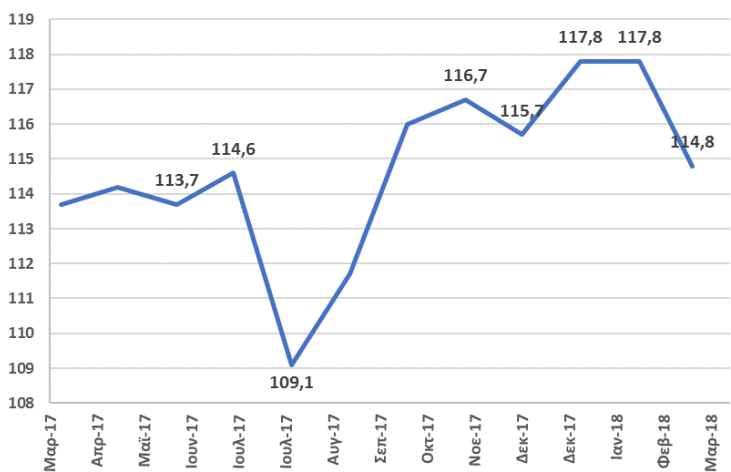
Εξερχόμενος τουρισμός από Κύπρο: 1 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Ελλάδα, Ην. Βασίλειο, Τουρκία, Ιταλία, Γερμανία,

Η Ελλάδα είναι στην 1^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ελλάδα, Τουρκία, Ιταλία, Ισπανία, Μάλτα

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 652 χιλ. (3% - 11^η θέση)

Διαν/σεις: 6.379 χιλ. (3% - 9^η θέση)

Εισπράξεις: € 311 εκατ. (2% - 12^η θέση)

ΜΚΔ: € 476 Ημ. Δαπ.: € 49

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 9,8

Οι Τορ-2 προορισμοί στην Ελλάδα:

Αττική, Κεντρική Μακεδονία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	289.782	20.303	8%
Θεσσαλονίκη	198.235	19.726	11%
Χανιά	32.364	-2.448	-7%
Ηράκλειο	18.042	2.322	15%
Μύκονος	11.652	9.510	444%
Ρόδος	5.916	-260	-4%
Άκτιο	4.546	1.958	76%
Σκιάθος	4.357	-3.322	-43%
Κέρκυρα	3.445	952	38%
Σαντορίνη	2.411	-709	-23%
Άραξος	1.760	1.760	
Καβάλα	1.512	-1.000	-40%
Καλαμάτα	1.506	-198	-12%
Κως	1.440	-1.280	-47%
Κεφαλονιά	1.300	-700	-35%
Σάμος	1.152	-848	-42%
Βόλος	144	144	
Ζάκυνθος	0	-2.304	-100%
Κάρπαθος	0	-1.000	-100%
Μυτιλήνη	0	-2.000	-100%

Η αρνητική οικονομική συγκυρία για την **τουρκική αγορά**, με διαρκή υποτίμηση της τουρκικής Λίρας και μεγάλες διακυμάνσεις της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, προοιωνίζει αρνητικές προοπτικές για τον εισερχόμενο τουρισμό από Τουρκία, παρά την αύξηση της ζήτησης για αεροπορικές θέσεις (+11%). Επίσης, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι πολύ μεγάλο μέρος του τουρισμού από Τουρκία έρχεται οδικά ή δια θαλάσσης και έχει χαρακτηριστικά 'last minute'.

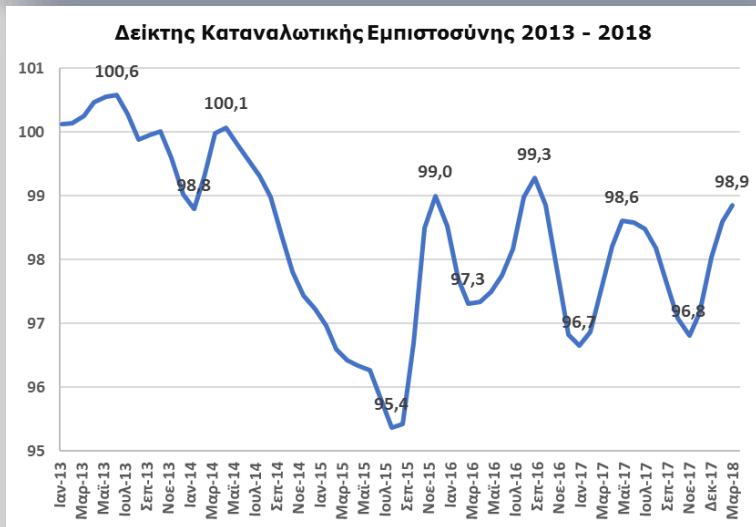
Εξερχόμενος τουρισμός από Τουρκία: 8 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Ελλάδα, Σαουδική Αραβία, Ιράν, Γερμανία, Ιταλία

Η Ελλάδα είναι στην 1^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Αλβανία, Μαρόκο

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ			
	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	95.308	9.200	11%
Θεσσαλονίκη	71.610	843	1%
Μύκονος	15.185	1.521	11%
Ηράκλειο	8.445	7.689	1017%
Μυτιλήνη	68	68	
Κέρκυρα	0	-183	-100%
Σάμος	0	-183	-100%
Ρόδος	0	-555	-100%

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 890 χιλ. (4% - 7^η θέση)

Διαν/σεις: 3.449 χιλ. (2% - 14^η θέση)

Εισπράξεις: € 297 εκατ. (2% - 13^η θέση)

ΜΚΔ: € 334 Ημ. Δαπ.: € 86

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 3,9

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

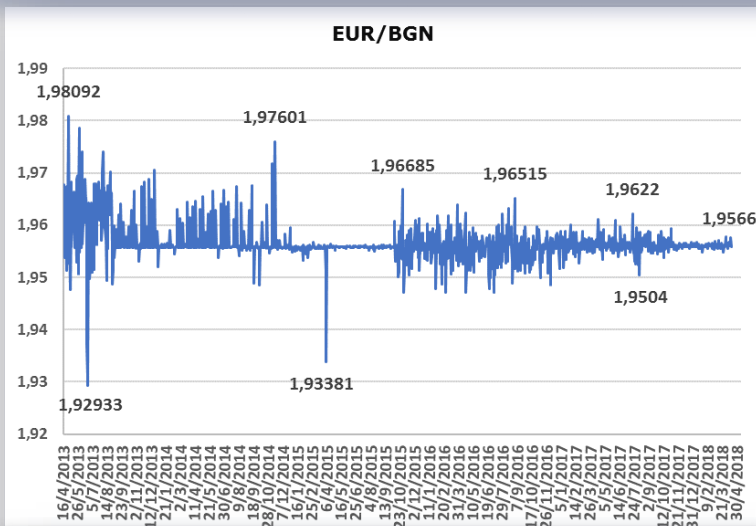
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Αττική, Βόρειο Αιγαίο

Τελευταίες εξελίξεις, μετά τις 31/03:

Προκήρυξη εκλογών για 24/06

Η θετική συγκυρία στην **βουλγαρική αγορά**, με τον δείκτη οικονομικού κλίματος σε πολύ υψηλά επίπεδα και την ισοτιμία του Λεβ 'κλειδωμένη' με το Ευρώ, προοιωνίζεται θετικές προοπτικές για τον εισερχόμενο τουρισμό από τη Βουλγαρία, παρά την μείωση (-51%) της ζήτησης για αεροπορικές θέσεις, αφού θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το μεγαλύτερο μέρος του τουρισμού από Βουλγαρία έρχεται οδικώς και έχει χαρακτηριστικά 'last minute'.

Εξερχόμενος τουρισμός από Βουλγαρία: 5 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Ελλάδα, Τουρκία, Ουγγαρία, Ην. Βασίλειο, Ισπανία

Η Ελλάδα είναι στην 1^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ελλάδα, Τουρκία, Ισπανία, Κροατία, Κύπρος

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	6.924	-7.286	-51%
Ηράκλειο	2.616	-3.942	-60%
Σαντορίνη	2.472	-872	-26%
Κέρκυρα	1.080	1.080	0%
Ζάκυνθος	756	-720	-49%
Ρόδος	0	-160	-100%
Μύκονος	0	-432	-100%
Λήμνος	0	-2.240	-100%

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 2.523 χιλ. (10% - 3^η θέση)

Διαν/σεις: 7.735 χιλ. (4% - 6^η θέση)

Εισπράξεις: € 296 εκατ. (2% - 13^η θέση)

ΜΚΔ: € 117 Ημ. Δαπ.: € 38

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 3,1

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

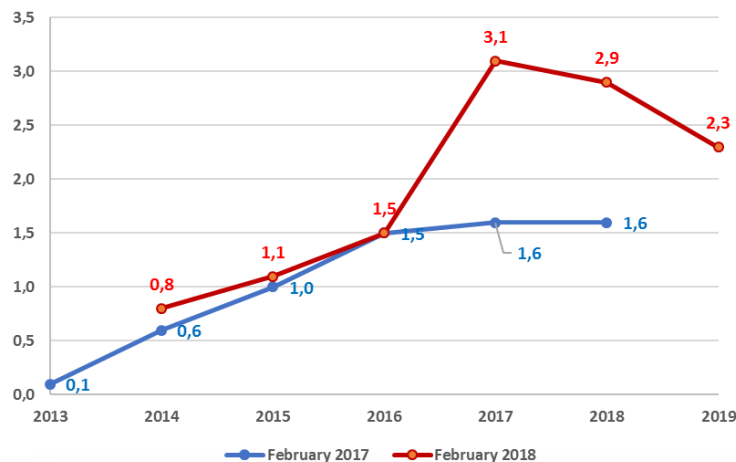
Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική

Μακεδονία & Θράκη, Δυτική Μακεδονία

Θετικές προοπτικές για την **αυστριακή αγορά** λόγω θετικής οικονομικής συγκυρίας και αυξημένης ζήτησης (+19%) για αεροπορικές θέσεις. Όμως, η αυξημένη ζήτηση δεν κατανέμεται ισομερώς στην χώρα, αφού υπάρχει μείωση στη ζήτηση θέσεων στην Θεσσαλονίκη, την Σαντορίνη, την Ζάκυνθο, το Άκτιο, την Κάρπαθο, την Καβάλα, την Μύκονο και την Μυτιλήνη και αύξηση στην Κρήτη, την Κέρκυρα, την Ρόδο, την Κω, την Καλαμάτα, την Σάμο, την Σκιάθο, την Κεφαλονιά και τον Άραξο.

Estimates for GDP development

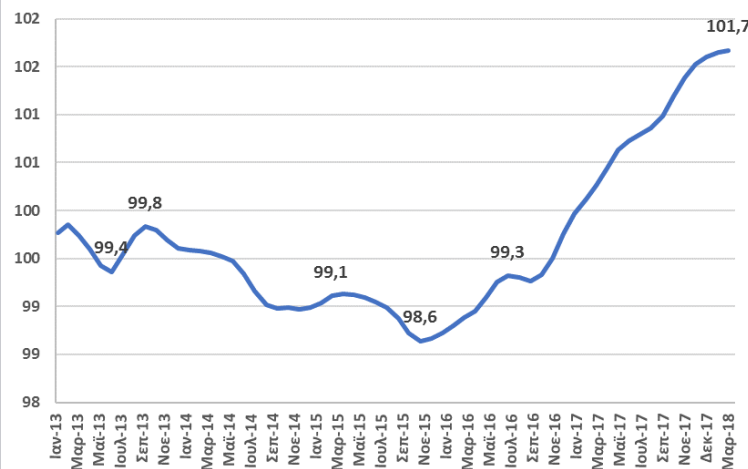
Εξερχόμενος τουρισμός από Αυστρία: 12 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Ιταλία, Γερμανία, Ουγγαρία, Κροατία, Ισπανία

Η Ελλάδα είναι στην 7^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ιταλία, Κροατία, Ισπανία, Ελλάδα, Τουρκία,

Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης 2013 - 2018

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 359 χιλ. (1% - 16^η θέση)

Διαν/σεις: 3.267 χιλ. (2% - 16^η θέση)

Εισπράξεις: € 251 εκατ. (2% - 15^η θέση)

ΜΚΔ: € 700 Ημ. Δαπ.: € 77

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 9,1

Ο Τορ προορισμός στην Ελλάδα:

Ιόνια Νησιά

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	457.551	73.406	19%
Ρόδος	91.209	44.197	94%
Ηράκλειο	79.788	9.286	13%
Κως	54.856	30.922	129%
Θεσσαλονίκη	42.238	-5.836	-12%
Κέρκυρα	37.052	12.710	52%
Χανιά	29.192	1.652	6%
Σαντορίνη	26.048	-4.252	-14%
Ζάκυνθος	17.872	-9.012	-34%
Καλαμάτα	12.372	1.800	17%
Άκτιο	10.974	-1.448	-12%
Κάρπαθος	9.720	-1.710	-15%
Σάμος	9.000	150	2%
Σκιάθος	8.244	2.004	32%
Καβάλα	7.740	-5.760	-43%
Κεφαλονιά	7.488	1.268	20%
Μύκονος	6.462	-1.029	-14%
Μυτιλήνη	3.060	-1.620	-35%
Άραξος	2.436	84	4%
Βόλος	1.800	0	0%

Θετικές προοπτικές για την **σουηδική αγορά**, όπου παρουσιάζεται αυξημένη ζήτηση (+8%) για αεροπορικές θέσεις, παρά τη διολίσθηση της σουηδικής Κορώνας και τις διακυμάνσεις του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Σε όλα τα Περιφερειακά αεροδρόμια με εξαίρεση των Χανίων (οριακή μείωση) καταγράφεται αύξηση, με τα αεροδρόμια της Ρόδου και του Ηρακλείου να καταγράφουν τις υψηλότερες αυξήσεις.

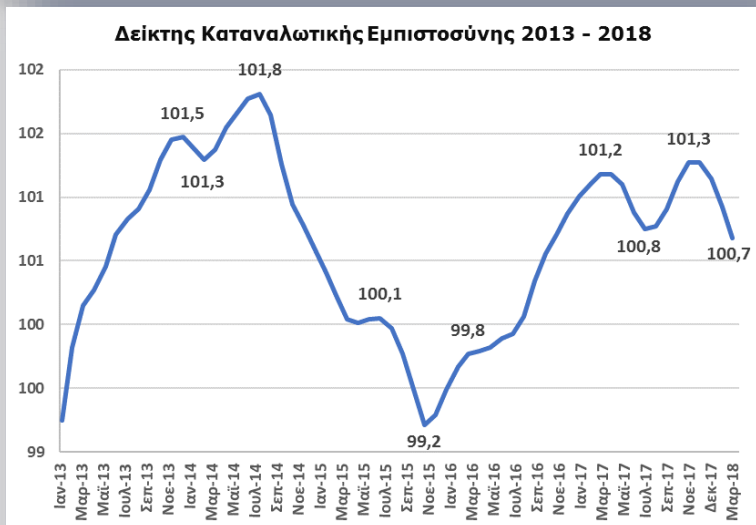

Εξερχόμενος τουρισμός από Σουηδία: - εκ

Τop-5 προορισμοί: Ισπανία, Δανία, Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία

Η Ελλάδα είναι στην 9^η θέση

Τop-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Τουρκία, Κροατία

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 413 χιλ. (2% - 15^η θέση)

Διαν/σεις: 3.472 χιλ. (2% - 14^η θέση)

Εισπράξεις: € 221 εκατ. (2% - 16^η θέση)

ΜΚΔ: € 536 Ημ. Δαπ.: € 64

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 8,4

Τop-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ

	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	667.997	49.786	8%
Χανιά	193.311	-1.343	-1%
Ρόδος	190.440	12.920	7%
Θεσσαλονίκη	43.497	4.025	10%
Ηράκλειο	41.565	8.417	25%
Κως	35.805	6.537	22%
Σάμος	27.403	6.007	28%
Ζάκυνθος	25.939	943	4%
Άκτιο	22.470	2.714	14%
Κέρκυρα	19.231	1.709	10%
Σκιάθος	14.382	1.128	9%
Σαντορίνη	13.335	1.998	18%
Κάρπαθος	11.628	966	9%
Κεφαλονιά	9.383	663	8%
Καβάλα	7.620	522	7%
Καλαμάτα	5.388	1.620	43%
Σητεία	3.780	960	34%
Μύκονος	2.820	0	0%

Θετικές προοπτικές για την **τσεχική αγορά** λόγω υψηλής καταναλωτικής εμπιστοσύνης, ανατίμησης της τσεχικής Κορώνας και αυξημένης ζήτησης (+20%) για αεροπορικές θέσεις. Όμως, η αυξημένη ζήτηση δεν κατανέμεται ισομερώς στην χώρα, αφού υπάρχει μείωση στη ζήτηση θέσεων στην Ζάκυνθο, το Άκτιο, την Θεσσαλονίκη, την Σάμο και την Μύκονο και αύξηση σε όλα τα υπόλοιπα Περιφερειακά αεροδρόμια. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις καταγράφονται στα αεροδρόμια της Κω, της Κέρκυρας και της Ρόδου. Επίσης, έχουν προστεθεί 4 νέες συνδέσεις (Άραξος, Μυτιλήνη, Κύθηρα και Λήμνος) σε σύγκριση με τον προγραμματισμό του 2017.

Εξερχόμενος τουρισμός από Τσεχία: 6 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Ιταλία, Ουγγαρία, Αυστρία, Κροατία, Σλοβακία

Η Ελλάδα είναι στην 8^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ιταλία, Κροατία, Ελλάδα, Ισπανία, Αίγυπτος

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 280 χιλ. (1% - 17^η θέση)

Διαν/σεις: 2.328 χιλ. (1% - 17^η θέση)

Εισπράξεις: € 123 εκατ. (1% - 17^η θέση)

ΜΚΔ: € 439 Ημ. Δαπ.: € 53

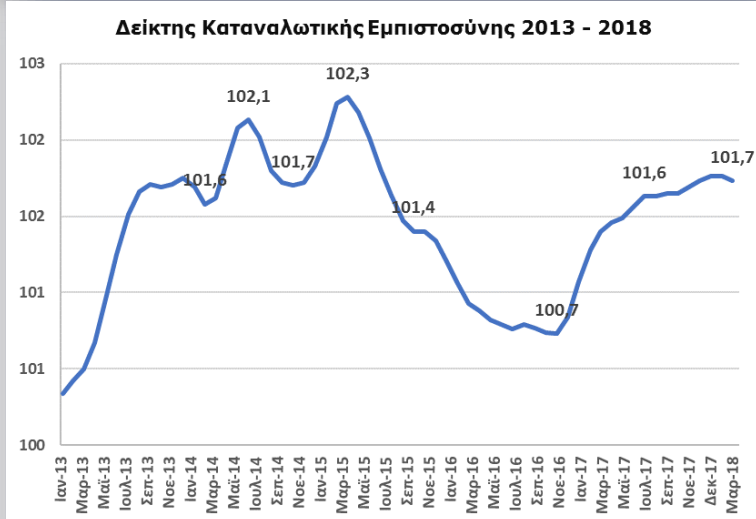
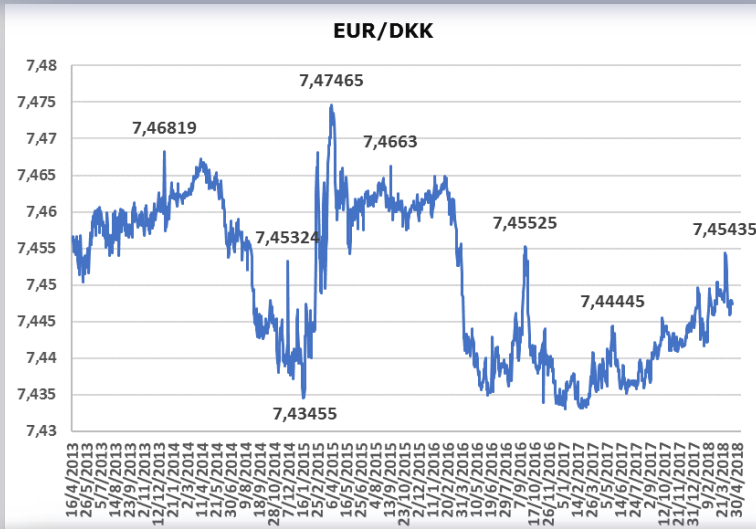
Μέση Διάρκεια Παραμονής: 8,3

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ			
	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	519.065	85.250	20%
Ηράκλειο	129.565	4.783	4%
Ρόδος	100.607	16.007	19%
Κως	69.015	33.236	93%
Κέρκυρα	64.489	16.515	34%
Ζάκυνθος	55.377	-4.596	-8%
Χανιά	16.884	7.606	82%
Άκτιο	15.210	-3.402	-18%
Θεσσαλονίκη	12.390	-1.903	-13%
Καβάλα	9.066	4.530	100%
Κεφαλονιά	8.942	296	3%
Σαντορίνη	7.541	3.109	70%
Σάμος	6.615	-2.853	-30%
Κάρπαθος	5.440	1.444	36%
Σκιάθος	3.855	1.776	85%
Άραξος	3.604	3.604	
Καλαμάτα	3.534	1.077	44%
Μυτιλήνη	3.213	3.213	
Κύθηρα	2.590	2.590	
Λήμνος	1.128	1.128	
Μύκονος	0	-2.910	-100%

Θετικές προοπτικές για την **δανέζικη αγορά** λόγω θετικής οικονομικής συγκυρίας, μικρής υποτίμησης της Δανέζικης Κορώνας, και αυξημένης ζήτησης (+17%) για αεροπορικές θέσεις. Σε όλα τα Περιφερειακά αεροδρόμια καταγράφεται αύξηση, με εξαίρεση της Καλαμάτας, με τα αεροδρόμια των Χανίων, του Ηρακλείου, της Ρόδου και της Κω να καταγράφουν τις υψηλότερες αυξήσεις.

Εξερχόμενος τουρισμός από Δανία: 10 εκατ.

Τορ-5 προορισμοί: Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία

Η Ελλάδα είναι στην 11^η θέση

Τορ-5 προορισμοί στην Μεσόγειο: Ισπανία, Ιταλία, Τουρκία, Ελλάδα, Κροατία,

Εισερχόμενος στην Ελλάδα:

Αφίξεις: 242 χιλ. (1% - 18^η θέση)

Διαν/σεις: 1.984 χιλ. (1% - 18^η θέση)

Εισπράξεις: € 133 εκατ. (1% - 17^η θέση)

ΜΚΔ: € 549 Ημ. Δαπ.: € 67

Μέση Διάρκεια Παραμονής: 8,2

Τορ-3 προορισμοί στην Ελλάδα:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Α/Δ			
	2018	Δ 2018/17	Δ%
Σύνολο	503.988	72.142	17%
Χανιά	184.497	24.734	15%
Ρόδος	110.500	10.836	11%
Ηράκλειο	39.916	10.889	38%
Άκτιο	29.292	740	3%
Κως	27.624	10.208	59%
Ζάκυνθος	22.425	4.464	25%
Θεσσαλονίκη	20.258	666	3%
Κέρκυρα	19.796	7.396	60%
Σάμος	12.932	2.521	24%
Σητεία	8.280	4.320	109%
Σκιάθος	7.258	294	4%
Σαντορίνη	6.144	318	5%
Μυτιλήνη	5.484	272	5%
Κάρπαθος	3.780	30	1%
Κεφαλονιά	3.600	0	0%
Καβάλα	1.680	0	0%
Καλαμάτα	522	-5.546	-91%

Πηγές

- UNWTO 2015.
- Έρευνα Συνόρων της Τράπεζα της Ελλάδας, 2016.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, European Performance and Forecasts (χειμώνας, φθινόπωρο, 2017).
- OECD, Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης, 2013- 2018.
- Eurostat, Δείκτης Οικονομικού Κλίματος 2017 - 2018.
- Ναυτεμπορική, βασικές ισοτιμίες νομισμάτων.
- Εθνική Αρχή Συντονισμού Πτήσεων (ΕΑΣΠ).

The logo for INSETE, consisting of the word "INSETE" in white, uppercase, sans-serif font, centered within a dark blue rectangular background.

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το INSETE στο πλαίσιο της Πράξης: «Ενίσχυση της θεσμικής και επιχειρησιακής ικανότητας του ΣΕΤΕ» με κωδικό MIS 5000993, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση ΕΣΠΑ 2014-2020”** και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

www.insete.gr
intelligence@insete.gr
210-3244368